Прийнято закон про фінансову реструктуризацію

19 жовтня 2016 року набув чинності Закон України «Про фінансову реструктуризацію», спрямований на подолання негативних наслідків у фінансовому секторі, спричинених кризовими процесами в економіці України та на виконання зобов'язань України перед міжнародними фінансовими організаціями. Закон діятиме до 19 жовтня 2019 року.

Закон передбачає можливість відновлення господарської діяльності для боржників, що перебувають у критичному фінансовому стані, шляхом реструктуризації їхніх грошових зобов'язань та/або господарської діяльності. Схожа можливість реалізована в ст. 6 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Закон, зокрема, встановлює:

- умови участі боржника та кредиторів у процедурі фінансової реструктуризації, а також участь Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та державних банків у такій процедурі;
- основні засади співробітництва між кредиторами під час проведення процедури фінансової реструктуризації;
- зобов'язання боржника щодо надання інформації та проведення огляду його господарської діяльності;
- умови отримання боржником фінансування під час проходження процедури фінансової реструктуризації.

Особливостями застосування нового Закону є:

- реструктуризація проводиться без звернення до суду шляхом переговорів між боржником, його пов'язаними особами та залученими кредиторами;
- боржником є виключно юридична особа, яка при цьому має заборгованість хоча б перед однією фінансовою установою, що не є пов'язаною з боржником, та ініціює проведення процедури фінансової реструктуризації відповідно до Закону. При цьому боржником не може бути фінансова установа або казенне підприємство;
- до складу грошового зобов'язання боржника включаються неустойка (штраф, пеня) та інші майнові чи фінансові санкції (на відміну від грошового зобов'язання в банкрутстві);
- боржник має право на застосування Закону в разі, якщо його діяльність визнається перспективною, тобто якщо залучені кредитори підписали згоду на реструктуризацію. Крім того, перспективність підтверджується звітом про проведення огляду фінансово-господарської діяльності;
- загальний строк проведення процедури фінансової реструктуризації не може перевищувати 180 днів;
- боржник не має права подавати заяву про реструктуризацію протягом 18 місяців після початку проведення процедури фінансової реструктуризації за його попередньою заявою або після ініціювання боржником санації боржника до порушення провадження у справі про банкрутство;
- якщо заяву про реструктуризацію подають декілька боржників, які є пов'язаними особами і мають хоча б одного спільного кредитора –

DLF ATTORNEYS-AT-LAW UKRAINE
+380 44 384 24 54; info@dlf.ua

фінансову установу, то фінансова реструктуризація таких боржників може проводитися в рамках однієї процедури, за умови письмового погодження залученими кредиторами – фінансовими установами;
- підписання Рамкового договору, який урегульовує принципи та засади координації між фінансовими установами. При цьому, проект Рамкового договору розробляє та оприлюднює НБУ, а фінансові установи приєднуються до нього шляхом повідомлення НБУ;
- якщо в процедурі беруть участь декілька фінансових установ, то вони мають право створювати координаційний комітет. Інші кредитори можуть створювати комітет кредиторів;
- якщо на дату початку процедури фінансової реструктуризації до господарського суду подана заява про порушення провадження у справі про банкрутство боржника, залучений кредитор або боржник має право до прийняття судом ухвали про порушення провадження у справі про банкрутство подати клопотання про зупинення процедури банкрутства.

Закон передбачає створення Спостережної ради, яка утворює та формує Секретаріат, Арбітражний комітет та затверджує список арбітрів.

Секретаріат вирішує адміністративні та процедурні питання, а також розробляє рекомендації. Арбітражний комітет вирішує спори під час проведення процедури фінансової реструктуризації.

Для ініціювання процедури необхідно:

- подання боржником заяви до Секретаріату;
- згода залучених кредиторів, яка має бути підписана фінансовими установами, які володіють не менше 50 відсотками загальної суми вимог фінансових установ.

Після ініціювання процедури вводиться мораторій та розробляється план реструктуризації боржника. План затверджується на зборах залучених кредиторів. Боржник та залучені кредитори зобов'язані завершити переговори та затвердити план реструктуризації протягом 90 календарних днів з дати проведення процедури фінансової реструктуризації. Строк може бути продовжено ще на 90 днів.

Слід звернути увагу, що Закон вносить зміни до низки законодавчих актів, зокрема, в Законі України «Про банки і банківську діяльність» вводиться можливість розкриття банківської таємниці: банки, які беруть участь у процедурі фінансової реструктуризації, мають право надавати інформацію, що містить банківську таємницю стосовно боржника, його поручителя (майнового поручителя), пов'язаних осіб боржника, без їхньої згоди іншим учасникам процедури фінансової реструктуризації, а також органам, що забезпечують проведення процедури фінансової реструктуризації.

Також на період дії планів реструктуризації, НБУ не застосовує заходів впливу за порушення економічних нормативів, що робить фінансову реструктуризацію вигідною для банків.

В цілому можна сказати, що Закон дає можливість перспективним боржникам відновити свою господарську діяльність без застосування складної та довгої процедури банкрутства. Крім того, Закон захищає інтереси фінансових

установ, надаючи їм певні переваги перед іншими кредиторами та встановлюючи єдині правила взаємодії.